

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVII.

V Ljubljani, v soboto, dne 17. februarja 1934.

Štev. 20.

Tudi posojila treba paceniti

Vsi denarni zavodi so znižali obrestno mero za vloge in mestoma se te obrestujejo že po 4%, kakor v onih predvojnih časih, ko še ni bilo sedanjega pomanjkanja na gotovini. Nič pa se ne sliši, da bi se znižala tudi obrestna mera na dolgov, ki je sicer sedaj maksimirana, ki pa se še vedno giblje med 12 in 14 odstotki. Da je ta obrestna mera za skrajno reducirane posle mnogo previsoka, je več ko jasno. Že celo pa je previsoka, če se upošteva, da je podjetnik dandanes obremenjen še z javnimi in socialnimi dajatvami, rezijskimi in drugimi izdatki v tej meri, da je že veliko, če sploh obstane. Kje pa, da bi mogel plačevati 12 in še več odstotkov obresti.

Dostikrat se pri nas toži, da ne moremo prav konkurirati s tujim svetom. Ali kakor vse kaže, še dolgo ne bomo mogli, ker se nočemo izužiti od izkušnji, ki smo jih že doživeli. Tako se je n. pr. svoje dni silno veliko govorilo o ruskem lesnem dumpingu. Toda ta dumping je obstojal dejansko le v nekaterem oziru, ni pa bil to poln dumping. Kajti kalkulacija pri prodaji sovjetskega lesa je bila čisto drugačna, kakor pa je kalkulacija našega lesnega izvoznika. Ne bomo govorili o tem, da se v ceno ruskega lesa sploh niso vračunali nabavni stroški, ker je pač bil les državni in zato zastoj. Toda že samo to, da ni bilo treba pri prodaji ruskega lesa vračunati ne obresti za kredit, ne razne davke in da je veljala za ta les neprimerno nižja prevoznina, je dala ruskomu izvozniku tako velike prednosti, da je mogel z uspehom konkurirati z vsakomur.

Tudi mi bi morali nekaj storiti, da olajšamo svojim podjetnikom tekmo z drugimi. Prva naša dolžnost pa bi morala biti, da jim priskrbimo cenene kredite. Kajti ceneni krediti so živci gospodarskega življenja in brez teh ni nobenega ožvilenja v gospodarskem poslovanju. Zato je le prenaravno, če je med našimi industrialci nastala misel o ustanovitvi lastne industrijske banke. Imamo velika industrijska podjetja, ki imajo lepe letne dohodke in ki zato tudi morejo to misel realizirati. In prav bi, če jo realizirajo, pa čeprav se vsled tega morda skrajša število klientov — in dobrih klientov — v naših denarnih zavodih. Toda ožvilenje v gospodarstvu je najvažnejše in temu cilju je treba podrediti vse druge.

Smó pred začetkom gradbene sezone, ko je vprašanje cene kreditov posebne važnosti. Če hočemo, da bo letošnja gradbena sezona boljša od lanske, potem moramo poskrbeti za cenejšje kredite. Če se zahteva od novih stavb, da morajo poleg vseh drugih bremen nositi še 10 in več odstotkov za obresti, potem ni na ožvilenje gradbene sezone niti misliti. Ceneni krediti so pogoj, da pride naše gospodarsko življenje zopet v tek.

Prav tako je izključeno, da bi napredoval naš hotelski obrt pri sedanjih visokih obrestih. Šaj niti v najboljši sezoni ni dovolj zaslužka za te visoke obresti. Edini efekt teh visokih obresti je, da je dolžnik pri vsem svojem delu vedno bolj zadolžen in da pride polagoma ob vse. Ali pa ni boljše, da dolžnik živi in da polagoma zadosti svojim obveznostim, kakor pa da sploh preneha njegov obrat. Na vse zadnje je vendar malo preveč zahtevano, da naj podjetnik dela le za obresti in brez vsake možnosti, da tudi počasi odplača svoj dolg. Tudi dolžnik mora živeti in po tem se treba ravnati.

Na vse zadnje se je med tem spremenila tudi vrednost denarja. Čeprav so na papirju številke vedno enake, pa niso v dejanskem življenju. Ko ni bilo tega velikanjskega pomanjkanja denarja, se je tudi lažje zaslužilo in lažje odplačevalo. Ob zastoji vseh poslov pa se je denar podražil in

dolg se je dejansko povečal, čeprav je ostal v knjigi enako visoko zapisan. Sedaj plačevati od dejansko po vrednosti povišane dolga še obrestni v stari višini, je nemogočnost, pred katero obnemore večina dolžnikov. Kriza se s tem le povečuje, mesto da bi se zmanjševala.

Organizacija izvoza — prvi pogoj napredka

V prejšnji številki smo opozorili na nekatere glavne nedostatke našega izvoza. Med vsemi temi nedostaki pa je najtežji, da je ves naš izvoz v glavnem neorganiziran.

Vsako izvažalec na svojo roko in po svojem preudarku. Neredko se celo dogaja, da si naši izvozniki medsebojno naravnost divje konkurirajo. To se je pokazalo tako pri izvozu lesa, ko pri izvozu sadja. — Dostikrat so padle lani cene našim češpljam na dunajskem trgu le vsled preniških ponudb jugoslovanskih izvoznikov. Vsled pomanjkanja vsake organiziranosti našega izvoza se nadalje redno dogaja, da lepega dne jugoslovanski izvozniki kar preplavijo s svojim blagom dunajski trg, drugič pa zopet ob najbolj ugodni konjunkturi ni na trgu jugoslovanskega blaga. Kakor se komu zljubi, tako pa se razvija naš izvoz. In tako gredo na leto milijoni in milijoni v izgubo.

Kakor je pri lesu in sadju, tako je skoraj pri vseh drugih izvoznih predmetih. Desorganizacija izvoza je tako velika, da ni niti sodelovanja med kmetijskimi združenji, ki izvažajo iste predmete. Zato tudi nimamo prav nobene osrednje organizacije, ki bi pred začetkom izvozne sezone vedela, koliko bomo imeli blaga za izvoz na razpolago in zato se redno dogaja, da celo uradne številke o višini za izvoz preostalih viškov niso nič kaj zanesljive. V izvozno sezono vstopamo redno le na slepo srečo in kakor pač nanese usoda, tako se nam tudi rentira izvoz. Niti govora pa ni o tem, da bi pravočasno poskrbeli tudi za osvojitve novih trgov, če nam je dala žetev preveč blaga za stare trge. Ta višek pridelkov uporabljamo skoraj redno le za znižanje cen lastnih pridelkov.

Skrajni čas je zato, da se organizirajo tako izvozniki ko tudi producenti izvoznih predmetov. Tudi producenti ne bi smeli s svojimi samovoljnimi prodajami kvariti trga. Nehati se mora že to, da sme izvažati vsak, komur se to le zahoče. Velik del našega narodnega premoženja je od uspešnega izvoza odvisen in zato se mora prepričati, da bi vsakdo smel to premoženje ogrožati. Tisti krošnjarski izvozniki, ki s težavo zberejo ob vsej progi in vagon lesa in ga potem globoko pod tržno ceno prodajo v tujino, bi se morali nehati, ker izgube zaradi njih malenkostnega in vrhu vsega še le morebitnega dobička, drugi težke vsote.

Organizacija producentov pa je potrebna tudi zato, da se bo proizvajalo v resnici le blago, ki je sposobno za tuje trge, ki more sloves našega blaga dvigniti. Pa tudi za to mora poskrbeti organizacija producentov, da bo naše blago nudeno na način, ki odgovarja zahtevam tujega trga. Embalaža je dostikrat enako važna, ko kakovost blaga. V zvezi z izvozniki, ki edini res poznajo zahteve tujih trgov, bi morala delati organizacija producentov in zato je ustanovitev organizacije producentov in izvoznikov prvi pogoj zboljšanja našega izvoza.

Organizirana pa mora tudi biti pomoč, ki jo nudi država izvozu. V ta namen je bil pred štirimi leti ustanovljen zavod za pospeševanje zunanje trgovine. Čeprav ni nastal v posebno ugodnih razmerah, je vendar v teh štirih letih več ko opravičil svoj obstoj. Pokazal je dobro voljo za delo in bil izvoznikom v znatno pomoč. Toda prav ni mogel razviti svojega dela, ker se ni pustilo, da bi se nemoteno razvijal. De-

vprašanje obrestne mere treba že enkrat dokončno rešiti, ker bo s tem tudi nekaj storjeno za normalizacijo razmer na denarnem trgu. Če prejmejo vlagatelji manj, naj plačajo tudi dolžniki manj, naj se tudi zniža napetost med debetno in kreditno mero.

loma je bila temu kriva birokratična zavidnost, deloma nezadostna določitev njegovih funkcij, deloma njegove mnogo pre malo odredene pravice. Zavod bi moral biti centralna državna ustanova za pospeševanje izvoza in bi mu morali biti na uslugo vsi državni uradi, v resnici pa se mora zavod boriti z ovirami na vse strani.

Posebna naloga Zavoda bi morala biti, da pomaga izvoznikom s svojo dobro organizirano informativno službo. V ta namen bi moral imeti zavod na vseh glavnih naših izvoznih trgih trgovsko dobro usposobljene zaupnike in poročevalce, ki bi bili v vsakem pogledu izvoznikom v pomoč. Dati bi jim morali informacije o gibanju cen, o zanesljivosti kupcev, o posebnostih trga, skratka o vsem, kar je važno za izvoznika. Seveda bi morali biti ti ljudje tudi dobro plačani, ker slabo plačani ljudje na takih mestih so dostikrat v večjo škodo ko korist. Da more Zavod vse te naloge izvršiti, pa mora biti tudi dobro subvencioniran.

Njegov proračun mora biti primeren njegovim nalogam, ker je to v interesu vse-

10 točk za ožvilenje gospodarstva Predlog češkoslovaškega znanstvenika

Univ. prof. dr. Drachovský iz Prage je objavil članek, kako odpraviti sedanjo krizo. Članek se ozira seveda predvsem na češkoslovaške razmere in velja predvsem za te. Vendar pa je v njem dosti migljajev, kako priti ven iz sedanjih težav tudi za druge države. Ker na vse zadnje le ni izključeno, da bi tudi pri nas mogli kate-rega od teh migljajev upoštevati, navajamo na kratko glavne misli prof. dr. Drachovskega.

Predvsem poudarja dr. Drachovský, da se zboljšanje gospodarskega stanja ne da kratko malo dekretirati. Vsled tega pa ni treba držati rok križem, temveč z delavnostjo je treba vzbuditi gospodarstvo in obenem tudi psihološko vplivati na ljudstvo. Predvsem pa še ne izvesti ničesar kar bi stanje še poslabšalo. Po mnenju profesorja je danes čas že tako dozorel, da bi bilo mogoče pričeti izvajati ta program.

1. Osnovna napaka je v nerazmerju med posojenim in osnovnim kapitalom. Treba zato doseči boljše razmerje med lastnim kapitalom denarnih zavodov in denarjem, ki so ga posodili. To ne velja le za zasebno gospodarstvo, temveč tudi za državno in samoupravno. Sredstva v ta namen je mogoče dobiti le z novimi vlogami, spremembo starih vlog in pomočjo zunanje kapitala.

2. Zamrle zunanje terjatve so balast za vsa podjetja, ki so udeležena na teh poslih. Te kredite bi bilo mogoče spremeniti ali v državne naložbe ali pa v posojila domačim podjetjem. Tudi lombard teh papirjev pri Narodni banki bi moral biti dovoljen.

3. Vse izvozne države trpe od medsebojne konkurence na tujih trgih. Vsaka država mora sicer z merkantilističnimi sredstvi podpirati svoj izvoz, z mednarodnim dogovorom pa bi se morala izvozna ozemlja rajonirati po deželah in po blagu.

4. Neenakost notranjega obdačenja, zlasti davčnih bremen, ustvarja dumping manj naprednih držav. Mednarodni urad dela bi moral tu poseči vmes.

Združenje trgovcev v Ljubljani ima

53. letno glavno skupščino

v nedeljo, dne 4. marca 1934 ob pol 10. uri dopoldne v veliki dverani Trgovskega doma, Gregorčičeva ulica št. 27, s tem dnevnim redom:

1. Poročilo predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Poročilo nadzornega odbora.
5. Proračun za leto 1934.
6. Volitev: a) uprave, b) nadzornega odbora, c) razsodišča, d) delegatov za zvezni občni zbor.
7. Sprememba pravil.
8. Slučajnosti.

Ce ob določenih uri ne bo navzočnih zadostno število članov, se bo sklopalo o predmetih dnevnega reda eno uro kasneje, to je ob pol 11. uri dopoldne, § 374. o. z.

Samostojni predlogi se morajo predložiti upravi najkasneje tri dni pred obnim zborom, § 387. o. z.

Uprava.

ga narodnega gospodarstva. Izdatki, storjeni v ta namen, se bodo bogato obrestovali, ker bodo omogočili na eni strani izvoznikom večji dobiček, na drugi strani pa jih obvarovali pred nepotrebnimi izgubami.

Naš izvoz je neorganiziran in zato tudi premalo uspešen. To njegovo napako je treba odpraviti in čim preje, ker pomeni slabo organiziran izvoz vsako leto za naš narod milijonske izgube, ki si jih vsaj v času splošnega pomanjkanja denarja ne bi smeli več dovoliti.

5. Zlasti pa bi se moralo gledati na to, da se zaposli čim več ljudi. Uvideti je že enkrat treba, da ima za delavca znižanje delovne dobe isti pomen, ko za podjetnika racionalizacija, strojno delo itd. Glede brezposelnih bi moralo veljati načelo, da so podpore dopustne le za delanezmožne, za delazmožne pa mora veljati pravilo: nobene podpore brez dela za javnost. Podpore naj bi se delile le v hrani in potrebščinah.

6. Doseči je okrepitev državnih financ z boljšim postopanjem davčne uprave, poenostavljenjem sedanjega postopanja, s pametno višino obdačenja in z dosego lojalnega sodelovanja davčnih uprav z davkoplačevalci. In še nekaj: Če je iz notranje gospodarskih razlogov potrebno, da se vzdržuje doma cena kakšnega predmeta nad svetovno ceno, potem je treba pri uvozu tega blaga doseženi dobiček uporabiti tudi za javne namene.

7. Naše železnice morajo pritegniti k sebi veliki mednarodni tranzitni promet, ker so v to po svoji centralni legi poklicane.

8. V zvezi s tem je treba določiti izvozne tarife in tarife na daljše proge, zagotoviti priznanje refakcij in izgraditi naše izvozne proge ter izvozna oporišča.

9. Prevelike dolgove samoupravnih teles je treba konsolidirati, njih obrestovanje in amortizacijo je treba razen s prispevki samouprav zagotoviti še z nizkim obdačenjem davka prostih poslopij.

10. Za vsa izvozna vprašanja treba ustanoviti izvozni urad, ki mora proučevati vse posledice krize in staviti vladi za njih odpravo potrebne predloge.

To je načrt prof. Drachovskega in mi poudarjamo zlasti njegovo ugotovitev, da je pogoj vseh pogojev za odpravo sedanje gospodarske stiske, da se ne drži rok križem. Mi jih žalibog še prav močno držimo in se kar ne moremo povzpeti do tega, da bi pričeli nekaj delati.

Sprememba taksnega zakona

Narodna skupščina in senat sta sprejela te spremembe v taksnem zakonu:

§ 3. Tar. postavka 8 se glasi naslednje:

»Za vse objave zaradi materialne koristi in sicer:

1. ki se prilepljajo ali pritrjujejo na okna, zidove, vrata itd. za vsak izvod 1 Din (dosedaj 0-25), če se pa take objave nosijo po mestu, se plačuje za vsako tako objavo 20 Din (dosedaj 5 Din).«

Reklame.

Odstavek 2 se spremeni in se glasi:

»Za vse napisane in naslikane objave ali reklame, ki se obešajo na raznih krajih ali so izdelane na zidovih, ograjah, tramvajih itd. v kakršnikoli obliki, kakor tudi za svetlobne objave (reklame) bodisi s pomočjo projekcije bodisi s pomočjo kombinacije svetlih točk, ki tvorijo razne črke itd., in sicer: izpod pol kvadratnega metra velikosti 60 Din (dosedaj 40), od pol do enega kvadratnega metra velikosti 120 Din (dosedaj 80), nad 1 kvadratni meter velikosti 240 Din (dosedaj 150) in nad štiri kvadratne metre letno 500 Din.«

Tarifna postavka pod 3 se spremeni in se glasi: »Za vse oglase v časnikih, kolektarjih in temu podobnem za vsako razglasitev in sicer: a) za male oglase od 20 cm² površine 2 Din (dosedaj 0-50), za oglase od 20 do 50 cm² površine za vsak oglas 5 Din, c) za oglase od 50 do 100 cm² površine za vsak oglas 20 Din, č) za oglase od 100 do 400 cm² površine za vsak oglas 40 Din in d) za vsak oglas nad to površino 80 Din.«

Kot 4 pripomba se doda: Davčne uprave morajo vse spise o plačilu te takse vsak mesec poslati davčnemu oddelku v cenzuro.

Menice, računi, note.

§ 4. V tar. postavko 10 je vstaviti kot 1 pripomba: »Za pismene pogodbe o razdružitvi ko tudi za pismene pogodbe o razveljavitvi sklenjenega pravnega posla se plača polovica odgovarjajoče takse iz te postavke. Pripombe 1 do 8 se spremenijo v 2 do 9.

§ 5. V tar. postavko 31 (takse od vseh vrst menic) se vstavi mesto »0-60« »1-«, mesto »1-20« pride »1-50«, mesto »6-20« vstaviti »6-50«, mesto »9-80« vstaviti »10« in mesto »13-20« vstaviti »13-50«.

§ 6. Tar. post. 34 se spremeni in se glasi:

»Na račune, note, poročila in podobne spise, ki jih izdajajo trgovci in obrtniki drug drugemu ali drugim osebam o terjatvah in sporočilih, ki izvirajo iz njihovega posla brez razlike, če se v njih potrjuje plačilo ali ne in če so jih njih izdajatelji podpisali ali ne, ko tudi na potrošnje in izdajanje sob v hotelih, restoranih, krčmah, kavarnah, penzionih, v ljudskih kuhinjah ko tudi v vseh lokalih, v katerih se troši jed in pijača — če ni v njih naznačena vsota ali če znaša od 20 do 100 Din 0-50, če pa znaša vsota nad 100 Din, tedaj 1 Din.

Za račune se smatrajo tudi izpiski računov, za note pa tudi popisi blaga in njihov prepisi (faktura).

2. Za obračune denarnih zavodov in delniških družb o eskontiranju menic, zadružnic itd. 1 Din.

3. Na knjižice, v katere zapisujejo trgovci ali obrtniki poedinim osebam blago, ki so ga jim odpremili ali oddali, se plačuje taksa 5 Din (dosedaj 1 Din) letno.

Pripomba 1. Računi, ki se predlagajo državnim in samoupravnim blagajnam ali blagajnam onih naprav, ki so v upravi države, če se potrjuje prejem v računu označene vsote in se ne prilaga posebna priznanica o prejemu te vsote, podleže taksi po tar. post. 33. Če se predloži račun in priznanica, se plača za račun taksa po točki 1. tar. post. 34, za priznanico pa taksa po tar. post. 33 iste tarife.

Pripomba 2. Izdajanje računov, not, poročil in podobnih spisov o terjatvah, oddajah in porabah, omenjenih v toč. 1 in obračunih, omenjenih v toč. 2 te tarifne postavke je obvezno za vsakogar.

Pripomba 3. Za neplačane ali za ne predpisno plačane takse iz te tarifne postavke znaša kazen 5 kraten znesek neplačane ali nepredpisno plačane takse iz te tarifne postavke.

Pripomba 4. Taksa za račune, note, poročila in podobne spise se plačuje z uporabo kolkov.

Pripomba 5. Če je komu vsled njegove notranje ureditve njegovega poslovanja potrebno, da izdaja račune, note, poročila in podobne spise v več primerkih, more sam naročiti in nabaviti potrebne bloke, toda mora pred uporabo vsak blok kolkovati.

Pripomba 6. Lastnikom uporabljenih računov, not, poročil in podobnih spisov se vrne četrtina za nje plačane takse, če predlože davčni upravi najmanj 100 kosov.

To povračilo se izplačuje v gotovini brez vsake posebne prošnje takoj, ko se izroči potrebno število primerkov davčni upravi in pada v breme rednih dohodkov od taks v tem letu.

Taksne obrazce, po katerih se izvrši povračilo in v knjigah, uniči komisijsko finančna direkcija.

§ 7. Tarifna postavka 40 se spremeni in se razširi na vse ozemlje kraljevine in se odslej glasi:

»Na listine o katerikoli drugem pravnem poslu, ki ni izrečno omenjen v tem zakonu, se plača taksa: a) kadar je vrednost dela ali ukinjene pravice ali ukinjene obveznosti ocenljiva od 100 Din 1 Din, kadar je neocenljiva 100 Din. (Dalje prih.)

Vpisale so se te izpremembe:

Združene tovarne slamnikov in klobukov J. Oberwalder & Cie in Keller & Cie, družba z o. z. s sedežem v Domžalah. — Družba se je razdružila in prešla v likvidacijo. Likvidatorja: Oberwalder Alfonz, tvorničar v Domžalah in Biber Joško, uradnik v Ljubljani.

Commerce, d. d. v Ljubljani. Izbrise se član upravnega sveta Drufovka Rudolf.

I. Krivic v Ljubljani. Izbrise se dosedanja lastnik Krivic Ivan, star., vpiše pa novi lastnik Krivic Ivan, ml., trgovec v Ljubljani.

Slovenia-Transport, družba z o. z. v Ljubljani. Spremenila se je družabna pogodba. Družba ima enega ali več poslovdij. Če ima družba le enega poslovdjo, zastopa ta družbo sam, če ima dva ali več poslovdij, zastopata družbo skupno po 2 poslovdji ali pa en poslovdjo skupno s prokuristom.

»Zmajc, tvornica za galvanične elemente in elektrotehniko, družba z o. z. v Ljubljani. Izpremenila sta se odstavka 5. in 6. drugi odstavek družabne pogodbe. Družbo zastopata kolektivno dva poslovdji. Če se postavi prokurist, potem ta kolektivno z enim poslovdjem. Izbrise se poslovdji Voje Ignacij in Dietz Kristijan, vpišejo pa poslovdje Erce Fran, podpravitelj, dr. Valenčič, uradnik Zadružne gospodarske banke ter Lesjak Franc, knjigovodja Zadružne zveze v Ljubljani.

Lenarška avtoprometna družba z o. z. v Sv. Lenartu. Izbrise se dosedanja poslovdja Srečko Kranjc, vpiše pa novi poslovdja Polič Davorin, pisarniški ravnatelj pri Sv. Lenartu.

Izbrisale so se te tvrdke:

Thomas Götz, trgovina s pivom v zaklenjenih steklenicah v Brežicah — zbog ustavitve obrata.

ZDRUZENJE VELEDROGISTOV IZ VSE DRŽAVE

Dne 12. t. m. je bila v Zagrebu ustanovljena skupščina združenja veledrogistov Jugoslavije. Na obnem zboru se je povdarilo, da posamezne banovine nimajo dovolj članov, da bi mogle ustanoviti svoja združenja in je zato potrebno, da se ustanovi eno združenje veledrogistov za vso državo. Soglasno je bil nato izvoljen ta odbor: predsednik Milan Mičković iz Beograda, podpredsednik direktor Nikola Koščec in predsednik nadzorstvenega odbora Sever Varda iz Sinja.

UVOZ BOMBAŽNEGA PREDIVA IZ ŠPANIJE

V zadnjem času je začela naša tekstilna industrija uvažati bombažno predivo iz Španije mesto iz Italije. Za naš lesni izvoz je ta preorientacija naše tekstilne industrije največje važnosti in bi jo bilo zato pospeševati. Ker pa naši parniki ne vzdržujejo rednega prometa s Španijo, so prišli španski uvozniki vsled tega večkrat v težave, ker niso mogli pravočasno dobavljati naročenega blaga. Sedaj se je ta ovira odpravila na ta način, da je prevzela prevoz bombažnega prediva iz Španije v Jugoslavijo — italijanska paroplovna družba »Adria«.

Po svetu

Notranji minister je odobril pravila Jugoslovanske narodne stranke, katere šef je dr. Hodžer. Je to druga dovoljena stranka v Jugoslaviji.

Banovinski svet je sprejel uredbo za občinske uslužbence.

Nov dnevnik »Stampa« je začel izhajati v Beogradu. Posamezna številka velja le 50 par.

Iz češkoslovaške vlade so izstopili narodni demokrati, ker se ne strinjajo z novo valutno reformo.

Nova češkoslovaška vlada je sestavljena tako-le: predsedstvo Malypetr (č. agr.), zunanje dr. Beneš (č. n. soc.), notranje dr. Černý (č. agr.), justica dr. Déer (slovaški soc. dem.), za izenačenje dr. Srámek (čsl. ljud. st.), prosveta dr. Krčmář (brez str.), kmetijsko dr. Hodža (slov. agr.), trgovina dr. Dostálek (čsl. ljud. str.), javna dela dr. Czech (nem. soc. dem.), pošte dr. Franhe (č. nar. soc.), železnice Bechyně (č. soc. dem.), soc. skrbstvo dr. Meissner (č. soc. dem.), zdravstvo dr. Spina (nem. agrar.), finance dr. Trapl (brez str.).

Doumergue je bila od francoskega parlamenta izrečena zaupnica s 402 proti 125 glasovom, dočim se je 68 poslancev vzdržalo glasovanja.

Francoska socialistična stranka se je tudi pridružila splošni zahtevi francoske javnosti, da se sedanji parlament razpusti in razpiše nove volitve, zahteva pa, da se sedanji volilni red ne izpremeni.

Državljska vojna se je v Avstriji končala po štiridnevni krvavi boji. Bilanca ni za nikogar razveseljava, najmanj pa za vlado Dollfuss-Fey. Kajti žetev vseh teh krvavih bojev pripada narodnim socialistom, ki postajajo skoraj da rešitelji situacije. Dejansko se že opazajo narodne socialistične ponudbe delavcem, da skupno z njimi gredo v boj proti avstrijskim knezom in grofom, ki vodijo Heimwehr.

Dollfuss je ponudil vsem upornim delavcem pardon, kdor do 12. opoldne v četrtki položi orožje in ne zagreši nobenega protizakonitega dejanja. Mnogo delavcev se je pozivu vsled izbrčnosti odzvalo.

Delavci so se štiri dni hrabro borili, a se v neravnem boju izorpal. Mnogi so se podali, nekateri razbežali, drugi pa čakajo na usodo. Splošno so simpatije Evrope na njih strani.

Hitlerjevski tisk z velikanskim zadoščenjem piše o avstrijskih dogodkih in podčrtuje, kako Dollfuss ni mogel ohraniti reda, pa čeprav so bili nar. socialisti mirni. Dollfussa samega napada hitlerjevski tisk z najtežjimi izrazi.

Intervencije velesil ne bo; če bi pa le prišlo do nje, potem bi intervenirale vse sile, ki jamčijo avstrijsko neodvisnost. Mussolinijev ekstrapate torej ne bo.

Na Starhemberga je bil poskušen atentat. Zadata sta bila dva njegova spremljevalca, dočim je ostal sam neranjen.

Intervencija francoske vlade v prilogi soc. demokratom se je baje v ponedeljek vsled generalne stavke v Parizu zakasnila in vsled tega je prišlo do krvavih dogodkov v Linzu.

Dollfussova vlada je sklenila, da zapleni vse socialistično premoženje in sicer tudi zasebno premoženje socialističnih voditeljev. Z zaplenjenim premoženjem hoče avstrijska vlada nadoknaditi škodo, ki so jo povzročili njeni kanoni. Seveda pa za ta namen zaplenjeno premoženje ne bo zadostovalo.

Vsled energične intervencije poslanikov Francoje in Anglije se smrtna kazni nad obsojenimi delavci ne izvršujejo več.

Upor socialističnega delavstva je definitivno likvidiran, le v Wiener-Neustadtu se še bore delavci proti vladnim četam.

Hajmverovci zahtevajo sedaj, da se uvede v Avstriji fašistični kurz in da se razpuste vse deželne vlade in tudi velik del katoliških organizacij.

Druga internacionala zahteva, da intervenira Društvo narodov v državljanski vojni v Avstriji.

Avstrijski kršč. socialci zahtevajo sklicanje dunajskega parlamenta, ker so z razpustom stranke soc. demokratični poslanci avtomatično izgubili svoje mandate in je vladi večina zagotovljena.

Novi japonski proračun izkazuje deficit v višini 900 milijonov jen. Deficit je posledica vojnih operacij v Mandžuriji.

Finska je izdala zakon, po katerem ne more noben komunist postati poslanec ali član samoupravnih zastopstev.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd. Skrola in svetilolika srajce, ovratnike in manšete.

Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Sebeburgova ul. 3.

Telefon št. 22-72.

Denarstvo

NOVA UREDITEV ČESKOSLOVAŠKE VALUTE

Na seji čl. parlamenta je predložila nova Malypetrova vlada zakonske predloge o spremembi českoslovaške valute. Najvažnejše določbe novega zakona so te: 1. Zlata vsebina českoslovaške krone se zniža za eno šestino, od sedanjih 44-58 miligramov na 37-15 miligramov. 2. Zakonito kritje bankovcev ne znaša več 35 odstotkov, temveč samo 25. Vse kritje pa mora biti v zlatu in ne več na pol v devizah in pol v zlatu. 3. Dobiček, ki se doseže pri valorizaciji zlata, pripade državi in se z njim zlasti zniža državni dolg pri Narodni banki, ki je nastal s prevzemom avstro-ogrskih bankovcev. 4. Vsled znižanega zlatega kritja bo dobila Narodna banka nova sredstva, ki jih da na razpolago gospodarstvu v obliki novih kreditov.

Adria prašek je boljši

IZJAVA MINISTRskega PREDSEDNIKA O PREUREDITVI VALUTE

Zakonske predloge o novi ureditvi čl. valute je na kratko utemeljil ministrski predsednik Malypetr. Reforma je bila potrebna, ker je nastalo nerazmerje med nakupno močjo českoslovaške krone doma in njenim tečajem v tujini, zlasti v državah, ki so opustile zlato veljavo. Se večje znižanje cen bi samo še poostrilo gospodarsko krizo. Zato je bila vlada primorana, da to nerazmerje odpravi in zato je tečaj krone v tujini prilagodila domači nakupni moči. To se bo doseglo z reduciranjem zlate vsebine krone.

Ministrski predsednik naglašja, da je to storila vlada samo z ozirom na narodno gospodarstvo, nikakor pa ne zaradi položaja čl. krone, ki je še vedno ugoden in tudi ne zaradi finančne situacije ali zaradi tujih dolgov. Za splošno povišanje cen ni nobenega razloga. Če bi iz špekulacije vseeno prišlo do povišanja cen, potem se bo vlada proti tej nepotrebnim draginjam odločno borila. — Končno je izjavil ministrski predsednik: »Ne bomo dopustili inflacije in ohranili bomo ravnovesje v državnih financah. Neutemeljeno je, če se hoče razlagati naša valutna reforma kot valutni dumping. Kajti zmanjšanje zlate vrednosti krone se izvrši samo v tej meri, ki odgovarja razliki med domačo in tujo vrednostjo krone. Vlada si je dala nalogo, da oživi gospodarsko delavnost in da poveča kupno moč prebivalstva.«

SPREMENBE V UPRAVI ČESKOSLOVAŠKE NARODNE BANKE

Guverner Narodne banke Pospíšil in generalni direktor banke Novák ter namestnik generalnega direktorja Kučera so podali ostavko na svoje položaje. Kakor se trdi, bo imenovan za novega guvernerja dr. Engliš, bivši finančni minister in idejni povzročitelj sedanje valutne reforme.

Adria prašek je boljši

Uprava praške borze je sklenila, da do nadaljnjega ukine trgovanje s tujimi devizami.

Emisijske banke ustanovi vel. britanska vlada še v prvi polovici tega leta v vseh dominionih, nakar bo sklicana že dolgo pripravljana valutna konferenca britanskega imperija.

Zlata zaloga v USA je narasla že na več ko 106 milijard frankov.

Devizna zaloga Norveške banke se je zmanjšala od 148 milijonov kron na 28 milijonov. Sedaj pa je dobila banka od Anglije poseben devizni kredit, da je mogla okrepiti svoj devizni podlogo.

Deficit madjarskih državnih podjetij je znašal v decembru 16 milijonov pengov.

LIPSKI POMLADNI SEJEM 1934

začne 4. marca

33 1/3% popusta v vožnji na nemških železnica!

Vsa obvestila daje:

Ing. G. TÖNNIES, LJUBLJANA. Dvořakova 3/II.
ali Zvanični biro lajpciškog sajma, Beograd, Knez Mihajlova 33

TE DEN LJUBLJANSKI BORZI

Poselno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca stalna; promet 2.088.156-58 dinarjev

Na tukajšnjem deviznem tržišču se situacija ni bistveno spremenila. Kajti v primeri s prejšnje tedenskim deviznim prometom v višini 2.345 tisoč dinarjev izkazuje tekoči teden nazadovanje le za 257 tisoč dinarjev in še to v glavnem zbog zmanjšane prometa v devizah, ki so bile nabavljene potom avstrijskega privatnega kliringa.

Narodna banka je dala malone istotolikošen kontingent deviz na razpolago kakor v minulem tednu in sicer Londona za 133 tisoč dinarjev, Curiha za 44 tisoč dinarjev ter Pariza za 21 tisoč dinarjev; skupno 198 tisoč dinarjev napram 200 tisoč dinarjev v prejšnjem tednu.

Gibanje deviznega prometa na poedine borzne dneve tekočega tedna je bilo naslednje:

12. februarja 1934 Din 277.776-30,
13. februarja 1934 Din 647.817-03,
14. februarja 1934 Din 330.250-09,
15. februarja 1934 Din 342.606-64,
16. februarja 1934 Din 489.706-52.

Temeljem gornjih podatkov je bil na torkovem borznem sestanku dosežen največji dnevni devizni promet v višini skoro ene tretjine celotedskega deviznega prometa, dočim izkazuje torkov borzni sestanek najnižji doseženi dnevni devizni promet, nekaj več ko četrt milijona dinarjev. Na posameznih borznih dnevih so prevladovali zaključki v avstrijskih šilingih in le deloma v dinarski devizi.

Razmerje prometa, doseženega v poedinih devizah tekom tega tedna napram minulemu tednu (vse v tisočih dinarjev) je naslednje: Amsterdam minuli teden — (tekoči teden 2) razlika + 2; Berlin 115 (2) razlika — 113; Curih 90 (55) razlika — 35; London 112 (157) razlika + 45; Paris 25 (23) razlika — 2; New York 32 (4) razlika — 28; Solun 8 (—) razlika — 8; Trst 13 (258) razlika + 245; Din. deviza 1.167 (368) razlika — 799; Dunaj 783 (1.219) razlika + 436. Po tej razpredelnici je občutno nazadoval promet v dinarski devizi, katere je bilo tokrat nabavljeno skoro Din 800.000 — manj nego v preteklem tednu in pa Berlin, ki izkazuje padec 113 tisoč Din. Nasprotno pa je porasel promet v avstr. šilingih za nad 436 tisoč dinarjev, v lirah za nad 245 tisoč dinarjev in v nem. markah za ca. 113 tisoč dinarjev.

V bonih grške Narodne banke to pot ni bilo niti prometa niti notic.

Avstrijski šilingi so bili zaključevani največ po Din 8-90 in Din 8-85 (v ponedeljek in torek), znatno manj pa po tečajih Din 8-70 (14. in 16. t. m.), Din 8-75 (15. t. m.) in Din 8-80 (dne 16. t. m.).

V razdobju tekočega tedna so dosegle ostale devize, s katerimi se trguje na tukajšnji borzi, sledeče tečajne razlike:

Adria prašek je boljši

	12. februarja	16. februarja
	najnižji	najvišji
Amsterdam	2307-63	2318-99
Berlin	1352-91	1363-71
Bruselj	798-57	802-51
Curih	1108-35	1113-85
London	174-64	176-24
New York	3466-61	3494-87
Pariz	225-77	226-89
Praga	169-45	170-31
Trst	301-01	303-41

Deviza Curih je bila trgovana tudi v tem tednu na dosedanji bazi Din 1108-35 za denar in Din 1113-85 za blago. Devizi Budimpešta in Dunaj še vedno nista beležili, notice ostalih deviz so izostale.

Efektivno tržišče

Tendenca nestalna

V tekočem tednu so efektivni tečaji državnih papirjev beležili s padajočo tendenco v nasprotju s preteklim tednom, v katerem so dosegli posamezni državni efekti naravnost rekordno visoke tečaje. Tako je n. pr. notiralo 7% investic. posojilo 9. t. m. 76 — za denar, 12. t. m. pa za 6 točk nižje. Prav tako je 9. t. m. dosegel 8% Blair 60 — v ponudbi, dočim je njegova blagovna notica od 13. t. m. za 10 točk nižja. Slično a nekoliko manjšo tečajno razliko izkazujejo Begluške obveznice, ki so 9. t. m. beležile 59 — za denar, 12. t. m. pa 54 —, torej za 5 točk nižje, medtem ko znaša tečajna razlika napram torkovemu borznemu sestanku (48 —) celih 11 točk. Tudi Vojna škoda je tečajno slabela in sicer znaša njen tečajni padec v razdobju tega tedna nič manj ko 13 točk v povpraševanju, a le tri točke v ponudbi včerajšnjega borznega dne proti torkovemu borznemu sestanku temeljem sledeče tečajne razpredelnice:

12. februarja 7% investic. posojilo 70 —, agrarne obveznice 37 —, 8% Blair 56 —, 7% Blair 52 —, Seligman obveznice 68 —, begluške obveznice 54, vojna škoda 315 —;
13. februarja 7% investic. posojilo 69 —, agrarne obveznice 33 — do 37 —, 8% Blair 48 — do 50 —, 7% Blair 47 — do 49 —, Seligmanove obveznice 66 —, begluške obveznice 48 — do 52 —, vojna škoda 300 — do 307 —;

14. februarja 7% investic. posojilo 67 — do 70 —, agrarne obveznice 37 —, 8% Blair 51 —, 7% Blair 49-50, Seligmanove obveznice 66 —, begluške obveznice 52 —, vojna škoda 305 —;

15. februarja 7% investic. posojilo 67 — do 70 —, agrarne obveznice 40 —, 8% Blair 49 — do 51 —, 7% Blair 48 — do 50 —, Seligmanove obveznice 64 — do 68 —, begluške obveznice 51 — do 53 —, vojna škoda 302 — do 305 —;

16. februarja 7% investic. posojilo 69 — do 71 —, agrarne obveznice 36 — do 38 —, 8% Blair 52 — do 55 —, 7% Blair 50 —, Seligmanove obveznice 65 — do 69 —, begluške obveznice 53 — do 54-50, vojna škoda 302 — do 304 —.

Izmed industrijskih vrednot so ves tekoči teden beležile edino delnice Kranjske industrijske družbe, Jesenice, in sicer po dosedanjem blagovnem tečaju Din 250 —,

dočim so notice bančnih vrednot povsem izostale.

Zaključkov ni bilo niti v akcijah niti v državnih efekti.

Konkurzi in prisilne poravnave

Razglašen je konkurz o imovini klobučarja Auerja Antona v Mariboru (po ustavitvi poravnalnega postopanja). Konkurni sodnik dr. Kovča, konkurzni upravitelj odvetnik dr. Faninger. Prvi zbor upnikov dne 22. februarja ob 10. Oglasitveni rok do 15. marca, ugotovitveni narok dne 22. marca ob 10.

Uvedeno je poravnalno postopanje o imovini Suppanz Gizele, roj. Kühr. Poravnalni sodnik dr. Kovča, poravnalni upravitelj odvetnik dr. Boštjančič. Narok za sklepanje poravnave dne 26. marca ob 9. Rok za oglasitev do 21. marca. Poravnalna kvota 50%.

OBČNI ZBORI

Cinkarna d. d. v Gaberju pri Celju ima redni občni zbor dne 3. marca ob 15. v poslovnih prostorih. Delnice je položiti vsaj 6 dni pred obnim zborom pri glavni drž. blagajni finančnega ministrstva v Beogradu ali pa pri Kreditnem zavodu za trg. in ind. v Ljubljani.

»SLUŽBENI LIST«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 17. februarja objavlja med drugim: Zakon o obvezni telesni vzgoji — Pravila o obliki, sestavi in označevanju mer in priprav za merjenje suhih tvarin in o mejah njih točnosti — Poročilo finančnega ministrstva glede obvezne vojne škode — Razpise novih volitev občinskih odborov v občinah: Cerkenjak, Slovenji vasi in Ščavnici — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Dobava-prodaja

Gradbeni oddelek Direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 23. februarja ponudbe o dobavi telefonskega materiala.

Prometno-komercialni oddelek Direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 23. februarja ponudbe o dobavi 8000 pol knjižnega papirja, 10.000 pol polleur papirja in 10.000 konceptnega papirja ter o dobavi 1700 pol kartona Bristol; do 26. februarja pa o dobavi 6000 nalučnikov. — (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.)

Razpisani sta ti licitaciji: Dne 17. februarja pri Intendanturi Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani za dobavo 50.000 kg svinjske masti; dne 2. marca pa pri Komandi granične trupe v Skoplju za dobavo 30.000 kg gladke železne pocinkane žice. (Pogoji so na vpogled pri omenjenih komandah.)

Mestna plinarina ljubljanska sprejema do 22. t. m. ponudbe za 300 kvadratnih metrov valovite pločevine in za drobilec za premog (mlin). Podatki so na razpolago v pisarni plinarne.

Direkcija drž. rudnika Kakanj sprejema do 22. februarja ponudbe o dobavi 2 tisoč kilogramov bencina; do 24. februarja o dobavi 60 m plinskih cevi in 18 m usnjnih gonilnih jermen; do 1. marca pa o dobavi delov za jamske vozičke.

Direkcija drž. rudnika Breza sprejema do 22. februarja ponudbe o dobavi 5000 kilogramov tračnikov.

Direkcija drž. železarne Vreš sprejema do 28. februarja ponudbe o dobavi 260 kg azbestnih vrvi; do 7. marca pa o dobavi 20 zračnih cevi.

Direkcija drž. železarne Vreš sprejema do 28. februarja ponudbe o dobavi 10 tisoč kilogramov portland-cementa.

Direkcija drž. rudnika Kreka sprejema do 1. marca ponudbe o dobavi 10.000 kg kalcijevega karbida.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Italijanski trg

Zadnji »Glasnik Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine« daje ta pregled o italijanskem trgu:

Na splošno je bil položaj na italijanskem trgu v preteklem tednu ugodnejši. Odločno se je zboljšal trg s pšenico. Marčni termin je porasel na borzah od 90.25 na 91.35 lir za q, julijski od 88.10 na 88.70. — Poslabšal pa se je položaj na trgu za moko. Cene za moko »0« so popustile za 1 liro na 125—127, cena moke »št. 1« celo za 2 liri na 121—123. Zboljšal se je položaj za koruzo. Marčni termin se je dvignil od 53.50 na 55.75, majski pa od 55.25 na 56.75. Žitni trg kaže čvrsto tendenco, trg oljnatih semen ne kaže nobene spremembe.

V januarju navadno poslabšanje na živinskem trgu se je tudi letos pokazalo. Vendar pa cene niso posebno padle, ker je povpraševanje po kravah mlekaricah ko tudi za rejo precej dobro, poleg tega pa je bil uvoz manjši. Največ prihaja živine iz Madjarske in sicer odlične kakovosti. Na svinjskem trgu je nastopilo zboljšanje in so cene zaklanim svinjam, težkim nad 180 kg, porasle za 3.80 do 3.90 lir za kg žive teže ali 4.50 lir za kg mrtve teže. Kako so se gibale cene na milanskem trgu, kažejo te številke:

	dec. 1933	jan. 1934
voli I. vrste	290	240
voli II. vrste	250	210
voli III. vrste	220	190
goveja živina I.	250	230
teleta I.	410	410
teleta II.	360	360
debele svinje	380	390

Cene volom in govedu so torej padle prav znatno, dočim so ostale cene telet nespremenjene, cene svinjam pa se celo povečale.

Cene živine za rejo so bile dobre. Na sejmu v Boznu so se plačevale dobre krave po 1100—1200, voli po 2000—2200.

Položaj na trgu mesnih izdelkov je ugoden. Zlasti se dobro prodajajo klobase, čeprav je izvoz v primeri z lani manjši. Cene so stabilne, dočim sta slanina in svinjska mast nekoliko dražji.

Cene jajcem so padle tudi v prvem tednu tega meseca. Povprečna cena domačim jajcem I. vrste je padla celo od 419 na 392 za 1000 jajc, dočim je isti teden lani padla le od 365 na 357.50. Vzrok padca je v povečani produkciji. V Milanu je padla cena jajc od 4.50 na 3.90-4 lire za ducat, dočim je v Rimu padla od 400—430 na 330—360 lir za 1000 jajc vsled močnega dovoza iz tujine. Egipska jajca se plačujejo v Rimu po 220—230 lir, dobra balkanska pa po 280—300 lir za 1000 jajc.

Statistika zavarovanega delavstva v decembru

Po podatkih SUZORA je bilo v decembru pri vseh okrožnih uradih za zavarovanje delavcev zavarovanih 513.074 delavcev in nameščencev, to je za 27.616 manj, ko v novembru 1933 in za 10.135 manj ko v de-

cembru 1932. Padec je nastal predvsem vsled ustavitve vseh gradbenih del. V decembru 1932 se je število zavarovanega delavstva v primeri z decembrom 1931 zmanjšalo za 52.528 in je bilo torej nazadovanje v letu 1933 relativno mnogo manjše.

Najbolj je padlo število zavarovanega delavstva pri okrožnem uradu v Beogradu (za 8182), nato v Zagrebu (za 1667), v Novem Sadu (za 1000) in v Osijeku. Relativno pa je bil največji padec pri uradu v Beogradu (za 10%), Splitu (3-93%) in Novem Sadu (za 3-86%).

Povečalo pa se je v tem času število zavarovanih delavcev pri okrožnem uradu v Subotici (za 1851 delavcev) in v Sušaku (za 787 delavcev).

Pri zasebnih bolniških blagajnah je zopet padlo število članstva pri zagrebškem »Merkurju«, dočim se je število zavarovancev pri Bolniškem in podpornem društvu v Ljubljani in pri Beograjski trgovaški omladini povečalo, zlasti pri slednji, pri kateri je naraslo za 917.

Povprečni dnevni zaslužek je znašal v decembru pri 66.660 vajencih 8 Din, pri 226.769 zavarovanih od 8 do 24 Din, pri 86.855 zavarovanih od 24 do 34 Din, pri 60.269 zavarovanih od 34 do 48 Din in nad 48 Din dnevnega zaslužka je imelo 72.521 zavarovancev. Povprečna zavarovana vsota je znašala 22.69 Din in je manjša za 1.08 Din ko v l. 1932. To zmanjšanje je nastalo, ker se je znižalo število zavarovancev z višjo plačo, dočim je število zavarovancev z nižjo plačo naraslo.

Razno

† Josip Malenšek. Po daljši bolezni je umrl zadet od kapi podravnatelj Kmetijske hranilnice in posojilnice v Ljubljani Josip Malenšek. Pokojnik je bil mož, ki je bil v vseh krogih zaradi svojega res plemenitega značaja splošno spoštovan in priljubljen. Mnogo je delal tudi v narodnih društvih, zlasti za napredek Sokola, »Ilirije« in Lovskega društva. Bil je miren in tih delavec, a zato tem bolj zanesljiv in uspešen. Bodi ohranjen plemenitemu pokojniku svetel spomin.

130 letnice prve srbske vstaje pod vodstvom Karadjordja so se spomnili vsi jugoslovanski listi z daljšimi članki.

Guverner jugoslovanskih Rotary klubov dr. Milan Stojadinović je bil izvoljen za člana centrale rotarijske uprave v Chicagu.

Monopolska uprava razglasa, da so vsa mesta pri njej zasedena in da zato nimajo smisla prošnje za namestitve.

Za 240 milijonov Din potrošijo v Jugoslaviji žene raznih šmink in pudrov.

Vsled oduštrva je bil pred beograjskim sodiščem obsojen odvetnik Brojakovski na leto dni ječe, na povračilo vseh preveč sprejetih obresti in na globo 1700 Din za fond za zgradbo kaznilnice. Zahteval je do 260% obresti in to od najrevnejših ljudi.

Trgovci iz rajha zaključujejo svoja pisma trgovcem v tujini s stavkom: Nemčija hoče mir. Stavke je napisan v jeziku trgovca, kateremu je pismo namenjeno. Propaganda, ki ima smisel, pa čeprav ne bi odgovarjala resnici.

Ruski ledolomec »Čeljuskin« je zašel med silne ledene plošče, ki so mu stisnile celo stran, da se je nato v dveh urah potopil. Posadka se je rešila in je mogla z ladje rešiti tudi živila in vse druge potrebščine.

Sporazum o izvozu naših svinj na Češkoslovaško

Pred dnevi so prišli v Beograd zastopniki Zveze češkoslovaških kmetijskih združenj, ki na češkoslovaškem trgu prodajajo živino svojih članov, obenem pa so tudi komisionarji za tuje blago. V Beogradu so se sestali z zastopniki Glavnega združenja saveza, ki krije s svojo živinorejsko sekcijo 40 odstotkov vsega našega svinjskega izvoza na Češkoslovaško. Na skupni seji zastopnikov obeh združenj zvez je bilo ugotovljeno, da so interesi tako jugoslovanskih ko češkoslovaških svinjerejev isti, da namreč dosežejo za svoje blago čim boljše ceno. Zato je mogoče spraviti te interese v sklad in s tem utrditi gospodarsko sodelovanje med obema prijateljskima narodoma. Po tej ugotovitvi se je podrobno razpravljalo o vprašanju našega izvoza svinj na Češkoslovaško in se dogovorilo, da smejo češkoslovaški komisionarji računati samo provizijo in efektivne stroške. Vsake druge pristojbine so nedopustne. Glavni združni savez bo odslej dobavljal svinje samo direktno Zvezi češkoslovaških kmetijskih združenj. S tem bo naš izvoz urejen in se ne bo več dogajalo, da se vsak hip rušijo cene jugoslovanskim svinjam. Z novim sporazumom so znižali jugoslovanski izvozniki svinj za polovico svoje izvozne stroške.

Irzna poročila

MARIBORSKI TRG

Na sejmu z dne 13. februarja 1934. je bilo prignanih 12 konjev, 12 bikov, 244 volov, 265 krav in 11 telet, skupaj 544 živali. Povprečne cene so bile te: debeli voli 1 kg žive teže od Din 3-50—3-75, poldebali voli 2-50—3-—, plemenski voli 2-25—3-—, biki za klanje 3-3-25, klavne krave, debele 2 do 3-50, plemenske krave 1-50—2-25, krave za klobasenje 1-50—2-—, molzne krave 2-2-50, breje krave 2-2-50, mlada živina 3-4, teleta 3-4. Prodanih je bilo 262 kom., od teh za izvoz v Italijo 29. — Mesne cene: Volovsko meso I. vrste 1 kg Din 10—12, II. vrste 6—8, meso od bikov, krav, telic 4—6, telečje meso I. vrste 10 do 15, II. vrste 8—10, svinjsko meso sveže 10—16.

ZAGREBSKI TEDENSKI SEJEM

Zadnji zagrebški tedenski sejem je bil slabše obiskane ko prejšnji tedenski. Cena za živino je čvrsta. Za konje je bilo precej povpraševanja iz Slovenije. Konje za klanje pa so kupovali za Avstrijo in Italijo. Dogon: 7 bikov, 285 krav, 69 junic, 178 volov, 45 junčev, 177 telet, 503 konj in žrebet, 522 svinj in 247 pujskov.

Cene: biki po 3-25, krave za mesarje po 3-32, za klobase po 2-15 do 2-25, junice za mesarje po 3-25 do 3-75, za rejo po 1000 do 1250 Din za žival, voli I. vrste po 4 do 4-75, II. vrste po 3-50, bosanski po 3, junci po 3-50 do 3-80, živa teleta po 5-50 do 7 dinarjev žive teže; zaklana teleta po 7-50 do 8-50, nepitane svinje po 6-50 do 7, pita-

ne po 8-50 do 9, zaklane svinje po 11-50 do 12, pujski po 90 do 140 Din za kos, konji po 5000 do 8000 par, žrebeta po 1-500 do 2-000 Din, konji za klanje po 1-50 do 2 dinarja.

Cene deželnih pridelkov: detelja po 45 do 50, otava po 50 do 55, seno po 30 do 35, slama za krmo po 35 do 40, slama za steljo po 35 Din za sto kil. Drva so bila po 90 do 100.

Program ljubljanske radio postaje

Nedelja, dne 18. februarja. 7-30: O pridelovanju travnih semen (Ing. Sadar Vinko). — 8-15: Poročila. — 8-30: Gimnastika (Puštišek Ivko). — 9-00: Versko predavanje (dr. Mihael Opeka). — 9-15: Prenos cerkv. glasbe iz franciškanske cerkve. — 9-45: Plošče. — 10-00: Predavanje za delavce: Pri slatinskih steklarjih (Vuk Ivan). — 10-30: Slovenske narodne pesmi s spremeljanjem radio-orkestra (iz nagradnega tekmovanja). — 11-15: Jugoslovanska glasba, radio-orkester. — 12-00: Čas, plošče. — 16-00: Najnovejše ugotovitve in odkritja v mlekarski tehniki (Ing. Šabec Srečko). — 16-30: Pevski zbor I. drž. realne gimnazije. — 17-15: Tamburaški orkester. — 20-00: Prenos koncerta berlinske filharmonije iz Berlina. — 22-00: Čas, poročila, radiojazz.

Ponedeljek, dne 19. februarja. 12-15: Plošče. — 12-45: Poročila. — 13-00: Čas, plošče. — 18-00: Gospodinjska ura: Vzgoja doraščajoče mladine (ga. Šlebinger). — 18-30: O verstvih (Franc Tersegav). — 19-00: Plošče. — 19-30: Maršal Marmont (Dostal Rudolf). — 20-00: Plošče. — 20-30: Prenos opere iz Beograda, v odmoru: Čas in poročila.

Torek, dne 20. februarja. 11-00: Šolska ura: Potovanje po sosedni Rumuniji (dr. Valter Bohinec). — 12-15: Plošče. — 12-45: Poročila. — 13-00: Čas, plošče. — 18-00: Otroški kotiček: Marinka in škrateljčki (F. Delak). — 18-30: Plošče. — 19-00: Francoščina (prof. Prezelj). — 19-30: Boj za Kančinčingo (Pavel Kunaver). — 20-00: Radio orkester. — 20-45: Devov večer: pojeta ga. Pavla Lovsetova in gosp. Mirko Jelačin. — 21-45: Čas, poročila. — 22-05: Plošče. — 22-30: Angleške plošče.

Narodno gledališče v Ljubljani

Drama, začetek ob 20.

Sobota, dne 17. februarja: Divji lovec. — Gostujeta Vika Podgorska in Hinko Nučič iz Zagreba, na korist Udruženja gledaliških igralcev.

Nedelja, dne 18. februarja ob 15.: Charlejeva tetka. Izven. Znižane cene od 6 do 20 dinarjev.

Ob 20.: Priznak cvetočih češenj. Izven. Znižane cene od 6 do 20 dinarjev.

Ponedeljek, dne 19. februarja: Zaprt.

Opera, začetek ob 20.

Sobota, dne 17. februarja: Traviata. Red B. Nedelja, dne 18. februarja ob 15.: Pikova dama. Globoko znižane cene od 6 do 30 dinarjev.

Ob 20. Ples v Savaju. Izven. Znižane cene. Ponedeljek, dne 19. februarja: Zaprt.

GLEDALIŠČE V MARIBORU

Sobota, dne 17. februarja: Štambulska roža. Red A.

Nedelja, dne 18. februarja ob 15.: Scampolo. Znižane cene.

Ob 20.: »Mala Floramye«. Znižane cene.

Krmilna pesa

(Futterrübensamen)

Jamčeno pristno severonemško elitno seme od svetovno-znanih — največjih tvrdk kakor:

Gebrüder Dippe (znamka Originalzucht) in Heinr. Mette (znamka Stammzucht in Original)

ima že na zalogi in nudi vsled ugodnega nakupa najceneje

Josip Urbanič

špecialna veletrgovina s semeni
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 8

Gg. trgovci!

Ako hočete svoje odjemalce res dobro postreči, prodajajte pesno seme imenovači tvrdk, ker Vam že renome tvrdke Dippe ali Mette jamči za uspeh. Vsaka vreča po 50 kg ima plombo svo ega goilca.

KUVERTA
D. Z. O. Z.
LJUBLJANA
Karlovska c. 2 Vožarski pot 1
TVORNICA KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

VELETRGOVINA
A. ŠARABON
V LJUBLJANI
priporoča špecijsko blago, več vrst žganja, moko ter
deželne pridelke, kakor tudi raznovrstno rudniško vodo
Lastna pražarna za kavo in mlini
za dišave z električnim obratom
Telefon 22 2666 Čeniki na razpolago!

TISKOVINE
vseh vrst trgovske, uradne, reklam-
ne, časopise, knjige, večbar-
vni tisk hitro in poceni!
TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČEVA 23
Tel. 25-52 Telegram: Tiskarna Merkur